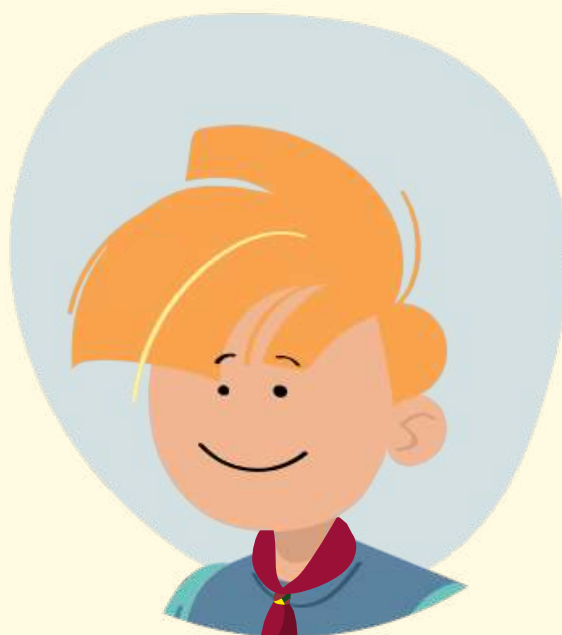

ПЛАСТ
Національна скаутська
організація України

СХОДИНИ ДЛЯ ЮНАЦТВА

Сходини 5 “Інформаційна Безпека”

Про що ці сходи́ни?

Заняття створено, щоб навчити юнаків та юначок відрізняти правдиву інформацію від неправдивої, акцентувати увагу на основах інформаційної безпеки.

Завдяки схода́нам юна́цтво (підлітки):

1. отримає навички безпечного поведіння в інтернеті;
2. зрозуміє, що таке інформаційна війна та що можна зробити для неї;
3. навчиться критичного мислення та розуміння, що репостити, куди і звідки;
4. дізнається про цікаві онлайн-ресурси для розвитку (платформи, сайти, вебінари).

Формати проведення сходи́н:

Матеріали заняття можна використати як в онлайн, так і офлайн форматах. У тексті вказані варіації для обох варіантів проведення.

Рекомендований вік учасників: 12–17 років, УПУ.

Тривалість заняття: 100 хв

Рекомендації щодо проведення сходи́н:

Для ефективного проведення сходи́н потрібно забезпечити юна́цтво доступом до інтернету.

Для підліткового віку в межах теми важливо дотримуватись кількох правил:

- подавати перевірену інформацію згідно з офіційними джерелами (МОН України, Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, РНБО України);
- виробити навички критичного мислення;
- сприяти культурі інформаційної гігієни.

ПЛАН ЗАНЯТТЯ

Привітання: СКОБ! Слава Україні! Поки точаться бої за українські міста, в мережі вирує не менш люта інформаційна війна. Правда на нашому боці, тому ми переможемо і там, і там, але для цього кожному з нас необхідно знати якнайбільше про інформаційну безпеку. Причому дотримуватися її треба відразу в кількох аспектах, про що сьогодні й поговоримо.

(5–10 хв) Відкриття

Збірка, звіт, привітання пластовим гаслом “СКОБ!”, молитва, гімн Пласту.

Гутірка передбачає взаємодію з аудиторією, тому в тексті неодноразово будуть запитання до юна́цтва, на які ті мають відповісти (2 відповіді на запитання, тоді правильна відповідь/доповнення від виховника і продовження теми)

(15 хв) Гутірка

Отже, що таке інформаційна гігієна? (...) Вона, як і перша медична допомога, має багато аспектів. І почнемо ми з того ж, що і на ПМД — власна безпека.

- Не повідомляйте приватну інформацію: особистий номер телефону чи номер батьків, де батьки працюють, де родина зараз перебуває, яка ситуація в місті, де розміщується військова техніка в місті чи військові об'єкти. Якщо хтось із користувачів

у мережі питає про це — таку інформацію в жодному разі не можна передавати. Навіть якщо це онлайн-друг, якого ви знаєте в реальному житті. Адже зараз дуже часто особисті профілі зламують для отримання інформації або створюють фейкові профілі.

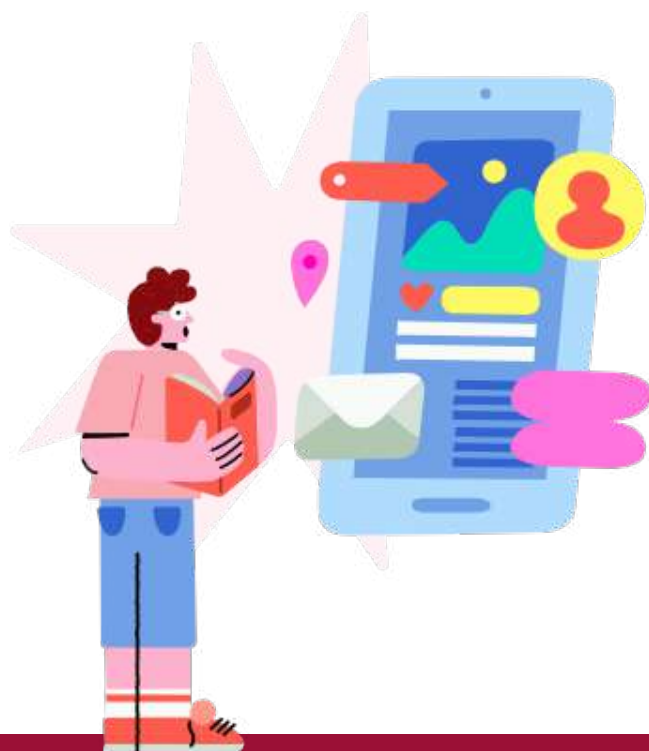
- Не можна знімати розміщення та пересування військової техніки та військових у місті, де ви перебуваєте (навіть якщо фотки й відео вийдуть суперепічними). Оскільки окупанти можуть переглядати відкриті профілі українців для визначення місця розташування військових. За таке дуже легко отримати по шапці від поліції і якщо погуглите, знайдете багато “героїв” такого ґтибу.
- Не знімати місця вибухів і потрапляння снарядів, оскільки окупанти можуть використовувати фото- та відеодані, які потрапили в мережу, для коригування подальшого нанесення вогню по місту. І точно не виставляти це в сторіс із текстом “Пронесло!” — наступного разу може не пронести, бо окупанти приціляться завдяки цьому фото.
- Не переходити за невідомими посиланнями, які були надіслані в приватні повідомлення в будь-якій соціальній мережі чи месенджері. Адже за ними можуть ховатися хакерські атаки. Часто ці посилання супроводжуються провокативним повідомленням, на кшталт “Це ти на відео?” або “Інстаграм/Ютуб/Фейсбук блокує відео, тому подивитися можна тільки тут:” або, можливо, ви натрапляли на такі повідомлення? Як вони звучали?
- Перед тим, як вірити новинам і репостити їх на своїй сторінці, переконайтеся у їхній правдивості. Усі новини, навіть заяви високопосадовців та обмеження в містах, краще повторно перевірити в офіційних каналах комунікації, на офіційних сайтах державних установ, в офіційних Telegram-каналах посадовців (перелік подано в матеріалах). А звідки ви дізнаєтеся новини?
- Якщо вас автоматично додали до невідомих груп, важливо відписатися від них і заблокувати їх. А також розповісти про це дорослим.
- Якщо до вас хтось пише з проханням допомоги або виконати спеціальне завдання, краще порадитися щодо цього з дорослими. Варто зробити скріншот групи, повідомлень та через онлайн-форму звернутися до кіберполіції — <https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>.
- У час війни розгорнувся потужний волонтерський рух. Він неоціненний, але часто хаосний, тому з цим також потрібно вміти ладнати. Поширюйте тільки перевірену й актуальну контактну інформацію, завжди вказуйте джерело.

(15 хв)

Обговорення

Візьмімо ситуацію: ви бачите публікацію вашого найкращого друга: “НЕ БУДЬТЕ БАЙДУЖИМИ! Брат сьогодні поїхав на фронт і потребує грошей на бронік. ТЕРМІНОВО!!!”. Поясніть, чому це погано побудоване повідомлення і що потрібно додати/виправити. Які елементи повідомлення змусили вас засумніватися? Якщо публікація вже містить усю необхідну інформацію, чи потрібно її поширити? (Відповідь: ні. Спочатку потрібно зателефонувати другові особисто й запитати, чи правдива ця інформація і чи це ще актуально).

Виховник показує юнацтву кілька прикладів публікацій (Додаток 1), вони мають прокоментувати їх і підтвердити чи спростувати їхню правдивість.

(10 хв) Гра “Розмова детективів”

Гравці діляться на пари. Кожному гравцеві дають завдання, яку саме інформацію він має дізнатися з розмови так, щоб співрозмовник цього не помітив. Час розмови — 5 хвилин. Учасники можуть ставити будь-які запитання, але щоб вони конкретно не стосувалися теми завдання. Після розмови кожен гравець намагається відгадати, що мав вивідати його співбесідник і висуває свої версії на загал.

Приклади завдань:

- чи вміє твій напарник грати на гітарі,
- що він сьогодні їв на сніданок,
- якого кольору в нього шкарпетки,
- яка улюблена тварина,
- як звати батьків,
- місце останньої мандрівки тощо.

Примітка: у форматі онлайн юнаки можуть скористатися кімнатами в Zoom/Google Meet, або ж приватними повідомленнями.

(15 хв) Обговорення:

Якими методами ведеться інформаційна війна? Чи можемо ми допомогти в ній? Які способи ви знаєте? Чи потрібні для цього якісь навички? Кому варто донести інформацію (яка цільова аудиторія)?

(10 хв) Гра “Шпигун”

Виховник або інший ведучий приватним повідомленням надсилає учасникам назву місця (напр.: школа, парк, пляж, музей Шевченка тощо — можна як загальне місце, так і цілком конкретне). Лише одному учаснику він надсилає повідомлення “шпигун”. Кожен гравець у різному порядку каже по одній фразі, яка описує це місце так, щоб шпигун не вгадав його, а шпигун має сказати фразу про невідоме місце так, щоб решта його не викрили. Переможе той, хто викриє шпигуна, або переможе шпигун, якщо відгадає місце до того, як його викрили. Свої здогадки після кожного кола фраз гравці пишуть приватними повідомленнями виховнику/ведучому.

Наприклад: місце — магазин.

1 коло:

Гравець 1 — тут є повітря.

Гравець 2 — тут є двері.

Шпигун — тут є вікна.

Гравець 3 — тут є їжа тощо.

2 коло:

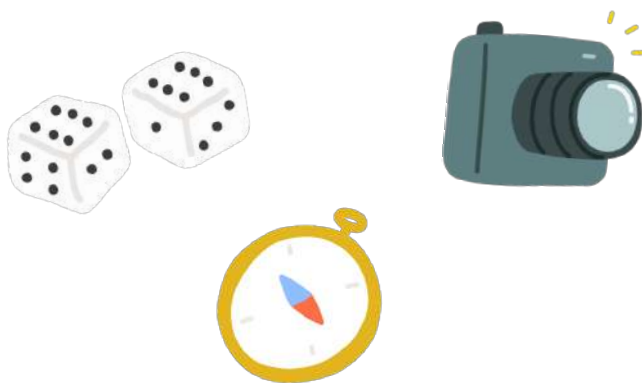
Гравець 1 — тут є люди.

Гравець 2 — тут є холодильник.

Шпигун — тут є плита.

Гравець 3 — тут є каса.

Шпигун може вгадати, що йдеться про магазинну касу, а гравці можуть викрити шпигуна, бо в магазинах немає плити. Виграє той, хто першим напише здогадку.

(15 хв)

Рефлексія та обговорення

Чи дізналися ви сьогодні щось нове? Що саме? Що робити, якщо нема змоги допомогти в інформаційній війні? Відповідь — вкладай сили в саморозвиток, адже що більш ерудованим ти станеш, то краще зможеш відстояти свою позицію в можливій суперечці, то більше аргументів приведеш у приклад. Інвестиція у власні знання — це найкраще використання твого часу. Пропонуємо добірку матеріалів, де ти можеш почерпнути багато цікавого (Додаток 2).

(10–15 хв)

Закриття

Збірка, Гімн закарпатських пластунів, молитва, закриття пластовим гаслом “СКОБ!”

Попросили з поліції всім розповісти. Вже є постраждалі.
 Нова афера: дзвонять з телефону і просять натиснути 1, якщо зробили щеплення.
 Як натиснете 1. Відразу ж телефон стане заблокований, і далі телефон зламаний.
 У багатьох прив'язані банківські карти. Так що будьте обережні, коли вам будуть надходити подібні дзвінки.
 Помістіть це в свої групові чати. Передайте рідним і близьким людям цю інформацію.
 Нехай будуть обережніше. Уже є випадки з цією схемою.

16:51

Твори Добро

14 січня о 15:31 · 🌐

Можливо це врятує не одне життя

VAZHNO-UKRAINE.NET.UA

Він розробив «антиракову» дієту! Ставить на ноги навіть безнадійних! До нього звертаються з усього сві...

Неправдива інформація. Перевірено незалежними експертами з перевірки фактів.

Дізнатися причину

Александр Курков » Вирусы - инструменты давления на человечество XXI века

Yesterday at 08:28 · 🌐

15 января 2022 года МЕЖДУНАРОДНЫЙ СУД В ГААГЕ ПРИЗНАЛ ГЕНОЦИДОМ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА И ФЕЙКОМ выдуманную Covid 19 - ПАНДЕМИЮ", после 4х месячного разбирательства.

СУД В ГААГЕ приговорил организаторов и распространителей пандемии Covid 19, вакцинации от Covid 19 и призывам к ним - 75 человек - глав государств и фармкомпаний к пожизненному заключению И ОТМЕНИЛ ВСЕ ОГРАНИЧЕНИЯ "ПАНДЕМИИ".

<http://murderbydecree.com/.../Verdict-and-Sentence-of-the...>

текст документа

<https://drive.google.com/.../16a.../view>

https://vk.com/video469916184_456241168...

Наша Свободная Украина

28 January at 10:50 · 🌐

Терминово!!! Вибух був такої потужності, що зруйнував Київ: В порту зірвався корабель під зав'язку навантажений піротехнічними засобами (Відео)

UKBLOG21.SITE

Терминово!!! Вибух був такої потужності, що зруйнував Київ: В порту зірвався корабель під зав'язку навантажений...

1.2K

174 comments 17

Додаток 2

Топ сайтів для навчання

Stepik - <https://welcome.stepik.org/ua> (курси)

Crelo - <https://create.vista.com/ru/>
(курси)

Coursera -
<https://ru.coursera.org/>(курси)

Google courses - <https://learndigital.withgoogle.com/digitalgarage/courses>

Techlcarte - <https://techlcarte.net/> (лайфаки)

TED - <https://www.ted.com/>
(подкасти, відео)

TED

Курси, які стали безкоштовними для українців

Humanirarium

Тема: дизайн,
мистецтво, філософія.
Промокод:0688-5072

Creostudy

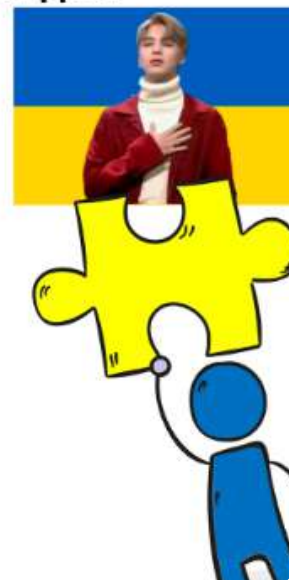
Курс для тих, хто
хоче працювати на
платформі Upwork

Camoster

Програмування,
мови, маркетинг

Bosta

Digital курси

Топ корисних додатків

Pomodoro. Містить повний цикл управління робочим процесом.

Canva. Якщо набридли стандартні шаблони Макрософт.

Neuronation. Додаток для когнітивних тренінгів.

Cognito. Ігри для тренування мозку.

Shine. Додаток направлений на рефлексію.

Коли після 2 годин ТікТоку 5 хвилин пограв ігри для розвитку мозку.

HappyNotPerfect. Містить статті та інструменти гри. Створене з участю психологів.

Dozor City. Моніторинг транспорту та час його прибуття.

Prometheus. Курси з сертифікатами.

Додаткові матеріали:

1. Офіс Президента України. [URL](#)
2. Генеральний штаб Збройних сил України [URL](#)
3. Міністерство оборони України [URL](#)
4. Міністерство внутрішніх справ. [URL](#)
5. Національна поліція України. [URL](#)
6. Державна служба надзвичайних ситуацій (ДСНС). [URL](#)
7. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. [URL](#)
8. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України.
[URL](#)

Щодо руху транспорту та роботи інфраструктурної галузі

1. Міністерство інфраструктури України. [URL](#)
2. Укрзалізниця. [URL](#)
3. Укравтодор. [URL](#)
4. Новини здорової людини. [URL](#)

ПЛАСТ
Національна скаутська
організація України